

## Наказания налагани на ученицитѣ

Наказанията, налагани на ученицитѣ, бѣха различни. Най-лекото наказание бѣше мѣрене. Следъ това идваше изправяне на ученика правъ до стената, което наказание имаше за последица, щото наказаниетъ да излѣзе последенъ отъ училището. За по-голѣма вина ученикътъ се поставяше на колѣне съ повдигнати и дветѣ рѣце нагоре. На трето мѣсто идваше наказанието дърпане на ухото или удряне плѣсница. По-тежко наказание се считаше биене съ прѣчка по дветѣ рѣце по една или най-много по две прѣчки на всѣка рѣка. Ударътъ биваше понѣкога тѣй силенъ, че рѣката се изприщваше. Друго наказание бѣ: провинениятъ ученикъ се вземаше на грѣбъ отъ нѣкой силенъ ученикъ, и даскалътъ му нанасяше по 5—10 удара съ прѣчка по задника. Имаше и наказание затворъ. Провинениятъ се затваряше въ затвора — *φυλακή*, намиращъ се подъ естрадата на учителя. Паяжинитѣ тамъ изобилствуваха, и това наказание се считаше позорно. По-тежко наказание бѣше бой на фаланга. Фаланга се наричаше едно дърво дълго  $1\frac{1}{2}$  м. и дебело 4—5 сантим. Двата края на едно вѣже дълго около единъ метъръ се заврѣзваха здраво къмъ срѣдата на това дърво на разстояние 30—40 сантим. едина край на вѣжето отъ другия. На виновния ученикъ учителятъ заповѣдваше да се събуе босъ, ако бѣше обутъ, тѣй като лѣтно време много отъ ученицитѣ отиваха въ училището боси. Следъ това ще се заповѣда на ученика да легне на грѣба си и да провере и двата си крака презъ примката на вѣжето. Започваше се тогава възвизване на дървото, за да може съ скжсяване на вѣжето да се стегнатъ и двата крака единъ до другъ тѣй добре, че мърдането имъ да стане невъзможно. Следъ извършването на тази операция даскалътъ започваше самъ или пѣкъ заповѣдваше на нѣкой силенъ ученикъ да бие провинения съ нанисане удари съ прѣчка по боситѣ крака. Ударитѣ биваха отъ 15 до 25. Тѣ бѣха тѣй силни, че често пѣти протичаше кръвь. Двама ученици държаха фалангата по двата му края.

Най-тежкото и най-позорно наказание бѣше да се очерни лицето на провинения ученикъ съ мастило, като му се закачаше и една торба на врата. Тѣй очерненъ, той се развеждаше изъ улицитѣ, особено изъ пазаря. Това наказание се налагаше за кражба или за провинение отъ неморално естество. Изобщо къмъ това наказание се прибѣгваше толкова рѣдко, че напоследѣкъ то бѣ свършено изоставено.

Нека се изтъкне, че, сигурно за запазване ученицитѣ отъ простуда, като простѣпкъ се считаше пѣрзалиането зимно време съ шейна. Провиненъ се считаше ученикътъ сѣщо, ако си позволѣше да се занимава или, по-вѣрно, да се забавлява съ рисуване. Азъ обичахъ да рисувамъ и имахъ наклонность къмъ рисуването, но едно претѣрпѣно наказание ме накара да се откажа за винаги отъ него. Това се случи при учителствуването на даскалъ Панайотъ Антоновъ. По молбата на единъ мой другаръ, азъ взехъ да му нарисувамъ едно конче и кѣщичка. Случайно даскалъ Панайотъ трѣгна да обикаля около чиноветѣ и като съгледа, че рисувамъ, взе рисунката, направи на едина ѣ край една елипсовидна дупка, закачи рисунката на ухото ми и заповѣда на единъ ученикъ да ме хване за другото ухо и да ме развежда около чиноветѣ, за да ме плюятъ ученицитѣ. Това наказание ме сломи. Преживѣното чувство на срамъ бѣ тѣй потресно, че азъ не помислихъ вече да рисувамъ.